

מ"ת 52318/02/17 - מדינת ישראל נגד רואד טאלב

בית משפט השלום בחיפה

מ"ת 52318-02-17 מדינת ישראל נ' טאלב

בפני	כבוד השופט זיו אריאלי
מבקש	מדינת ישראל
נגד	
משיב	רואד טאלב (עצור בפיקוח אלקטרוני)

החלטה

החלטה זו ניתנת בהמשך להחלטותיי מיום 5.3.17, 9.4.17 וכן לתסקירי שירות המבחן בעניינו של המשיב.

רקע וטענות הצדדים:

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו, בשלושה אישומים, עבירות רכוש שונות. אין מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה, אולם המשיב מיקד טענותיו בעוצמתן. בהחלטתי מיום 5.3.17 ציינתי כי עוצמתה של עילת המעצר אינה ברף הגבוה, וכי ניתן לשקול את שחרורו של המשיב ממעצר, ככל שתימצא חלופה הדוקה ואפקטיבית.
2. בהחלטתי מיום 9.4.17, ולאחר שבחנתי את המפקחים המוצעים (אשר נבחנו גם על ידי שירות המבחן) הגעתי לכלל מסקנה כי נסיבות המקרה מאפשרות את השגת תכלית המעצר על ידי פיקוח אלקטרוני. משכך, הוריתי על המשך מעצרו של המשיב בתנאי פיקוח אלקטרוני, בנוסף לפיקוח אנושי של הוריו ודודו. עוד הוריתי לשירות המבחן לערוך תסקיר מעקבי בעניינו של המשיב.
3. שירות המבחן ערך מספר תסקירים ובדיקות בעניינו של המשיב. בסופו של יום, המלצת שירות המבחן היא לאפשר למשיב להשתתף בקבוצה טיפולית של עצורי בית המתקיימת במשרדי שירות המבחן; להשתתף בטיפול ביחידה העירוני לטיפול בהתמכרויות בחיפה; חלונות התאווירות מחוץ למקום מעצר הבית, בליווי מפקח, קביעת דיון מעקבי בעוד כחודש וחצי על מנת לבחון את אפשרות יציאתו לעבודה.
4. בדיון בפני התנגדה המבקשת לכל המלצות שירות המבחן. נטען כי ההליך הטיפולי מקומו בתיק העיקרי ולא בהליך המעצר. המשיב אינו עומד בקריטריונים של הלכת סויסה, אשר חלים גם בעניינו של מי שעצור בתנאי פיקוח אלקטרוני. המבקשת אף התנגדה לפתיחת חלון פיקוח לשם יציאת המשיב לקבוצה טיפולית של עצורי בית.

5. לעניין חלונות ההתאווורות שהומלצו על ידי שירות המבחן, טען ב"כ המבקשת כי סעיף 22ד' לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) מאפשר חלונות פיקוח רק לצרכים חיוניים או טיפוליים או לשם תכלית חשובה אחרת. התאווורות יומית מחוץ למקום מעצר הבית אינה עומדת בתנאים אלו.

6. ב"כ המשיב ביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן, ואף להוסיף עליהן.

לעניין השתתפות בקבוצת הטיפול ביחידה לטיפול בהתמכרויות - נטען כי שניים מתנאי הלכת סויסה מתקיימים. אמנם המשיב לא החל בהליך גמילה טרם ביצוע העבירות מושא כתב אישום וטרם מעצרו, אולם הפרוגנוזה הטיפולית חיובית, ומדובר בהליך המתקיים במסגרת מפגשים שבועיים קצרים יחסית, כך שגם אפשרות הפיקוח על המשיב ושמירה על התנאים המגבילים - קיימים ועומדים, ונותנים מענה למסוכנות הנשקפת מן המשיב.

7. אשר לחלון פיקוח לשם התאווורות - הוגשה פסיקה התומכת, לטענת המשיב, באפשרות להתיר יציאה להתאווורות במהלך מעצר בפיקוח אלקטרוני. לאור הזמן שחלף, ניתן לתת במשיב אמון ולפתוח חלונות להתאווורות. עוד נטען כי אדם השוהה במעצר מאחורי סורג ובריה זכאי ל"שעת טיול" במהלך היממה, ואין סיבה להניח כי מצבו של עצור בפיקוח אלקטרוני יהיה גרוע יותר, ולא תתאפשר כל יציאה ממקום מעצר הבית.

8. בנוסף לאמור, ביקש ב"כ המשיב להתיר למשיב לצאת מיום 25-28.5.17 ממקום מעצר הבית לביקור קרובי משפחה בטמרה ובנצרת, לרגל חג עיד אל פיטר.

9. עוד עדכן ב"כ המשיב כי התיק העיקרי קבוע ליום 13.7.17, בפני כב' השופטת הבכירה י' אבירם. לעת הזו, כך טוען הסנגור, סופו של ההליך העיקרי לא נראה באופק.

דין והכרעה:

גמילה בשלב המעצר

10. כידוע, במצב הדברים הרגיל, העיתוי לשקול הליכי טיפול וגמילה הוא בשלב גזירת הדין. הפניית נאשם לטיפול שעניינו גמילה (מסמכים או מאלכוהול) כבר בשלב המעצר, הינו בגדר חריג. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע, כי החריג דנן יחול בהתקיים שניים משלושת התנאים המצטברים הבאים: הנאשם

החל בגמילה עוד לפני ביצוע העבירה בגינה נעצר; פוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה - גבוה; בהליך הגמילה יש כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מן הנאשם [ר' למשל בש"פ 1981/11 **מדינת ישראל נ' סויסה** (21.3.2011) בש"פ 5733/12 **דוד נ' מדינת ישראל** (9.9.2012). נקבע בנוסף, כי התנאי הראשון מבין השלושה הוא העיקרי שבהם [ר' למשל בש"פ 1863/12 **גיית נ' מדינת ישראל** (15.3.2012)]. עוד יצוין כי בעניין **גיית** הנ"ל ניתן משקל אף לפרק הזמן שנותר עד לסיכום ההליכים על נכונות בית המשפט להפנות להליך גמילה כבר בשל המעצר ונקבע כי: "ניתן לשקול שליחה לגמילה כחלופת מעצר, מקום שמשך הזמן שצפוי העצור לשהות במסגרתה יאפשר את השלמת התהליך מראשיתו ועד סופו".

11. המשיב אינו עצור מאחורי סורג ובריח. מעצרו של המשיב הינו בתנאי פיקוח אלקטרוני. בכך כמובן אין כדי להוציא את עניינו מתחולת הלכת **סויסה** שתנאי הובאו לעיל. כך למשל נקבע בבש"פ 1902/16 **מוטולה נ' מדינת ישראל** (21.3.2016), כי תנאי הלכת **סויסה** חלים גם בעניינים של עצורים בפיקוח אלקטרוני.

12. בעניינו של המשיב, אין מחלוקת כי הוא לא החל בהליך גמילה טרם מעצרו. התנאי הראשון לפיכך לא התקיים. ואולם, דעתי היא שני התנאים האחרים - מתקיימים. הפרוגנוזה הטיפולית, כעולה מתסקיר שירות המבחן מיום 21.6.17 - חיובית. המשיב נבדק ונמצא מתאים לתהליך ביחידה לטיפול בהתמכרויות בחיפה. מהדיווח מאת שירות המבחן מיום 8.6.17 עולה כי המשיב גילה פתיחות, והיה מכוון לתהליך. דעתי היא כי גם התנאי השלישי מתקיים. יוזכר כי המשיב שוהה, מדי יום, בתנאי מעצר בית בפיקוח אלקטרוני. המדובר בחלופה הנותנת מענה הולם למסוכנות הנשקפת ממנו. סבורני כי יציאתו ממקום מעצר הבית, אחת לשבוע למשך כשלוש שעות, בליווי מפקח ולשיחות טיפוליות - לא תגלגל לפתחו של הציבור סיכון גבוה יתר על המידה.

13. אשר על כן אני נעתר להמלצת שירות המבחן ומאפשר למשיב לצאת ממקום מעצר הבית לצורך מפגשים טיפוליים ביחידה לטיפול בנפגעי התמכרויות בחיפה (רחוב דבורה 2, חיפה), בכל יום ראשון בשבוע, בין השעות 14:30-17:45. היציאה תהיה בליווי מפקח אשר אושר בהחלטות קודמות.

יציאה למפגשים טיפוליים אחרים

14. אודה, כי לא ברורה לי התנגדותה של המבקשת ליציאתו של המשיב למפגשים טיפוליים במסגרת קבוצת עצורי בית. המדובר במפגשים במסגרת שירות המבחן, אשר מטרתם להעניק למשתתפים כלים להתמודד עם הקשיים העולים במסגרת שהות במעצר בית.

15. סעיף 22ד' לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה מעצרים), התשנ"ו-1996 מורה כדלהלן:

"החליט בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני -

עמוד 3

(1) יפרט בהחלטתו את כל אלה:

(א) כתובת מקום הפיקוח;

(ב) תקופת הפיקוח, אם נקבעה, ויחולו לעניין זה הוראות סעיפים 60 עד 62א;

(ג) (1) פרקי זמן שבהם רשאי המפוקח לצאת ממקום הפיקוח, לתכלית מבין התכליות המנויות בפסקת משנה (2), שתפורט בהחלטה (בסימן זה - חלון פיקוח), אם סבר בית המשפט כי יש מקום לכך, ומצא כי אין במתן אפשרות ליציאה כאמור כדי לסכל את מטרת המעצר בפיקוח אלקטרוני וכי יש דרך סבירה לפקח על המפוקח בזמן חלון הפיקוח.

(2) חלון פיקוח יכול שיהיה לשם קבלת טיפול רפואי, טיפול נפשי או טיפול אחר הדרוש למפוקח, פגישה עם קצין מבחן בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולגבי מפוקח שהוא קטין - גם לשם לימודים בבית ספר, ויכול שיהיה לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר, או לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שיירשמו".

16. בין אם ניתן לראות בפגישות עצורי בית מכוח צו פיקוח מעצרים כ"פגישה עם קצין מבחן בהתאם להמלצת שירות המבחן"; בין אם ניתן לראות במפגשים אלו כמפגשים "לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר" ובין אם מכוח "תכלית חשובה אחרת" - ברי כי המפגשים הנ"ל אשר הומלצו על ידי שירות המבחן - מצויים היטב בגדרי סעיף 22ד(ג)(2) הנ"ל. קשה לחשוב על תכלית הולמת יותר, שכן בכוחם של מפגשים אלו להקל על העצור, לאפשר לו להתמודד עם קשיי מעצר הבית, וממילא גם להמשיך בתנאי פיקוח אלקטרוני משך זמן ממושך.

17. אני מתיר לפיכך למשיב לצאת ממקום מעצר הבית, בליווי מפקח, בימי ג' בשבוע, בין השעות 09:00-11:30, לצורך מפגשים טיפוליים במשרדי שירות המבחן, בקבוצה לעצורי בית.

חלונות התאוררות

18. שונים הם פני הדברים לעניין "חלון התאוררות" קבועים.

כידוע, מאז תיקונו של חוק המעצרים והוספת הפרק שעניינו מעצר בפיקוח אלקטרוני, השתנתה לא רק הטרמינולוגיה אלא גם המהות ככל שהדבר מתייחס לעצורים בפיקוח אלקטרוני. פיקוח שכזה אינו נחשב עוד "חלופת מעצר". המדובר **במעצר** בתנאי פיקוח, והמפוקח מוגדר כעצור עד תום ההליכים ולא כמי שמשוחרר בתנאים מגבילים [ר' בהקשר זה בש"פ 4658/15 **פישר נ' מדינת ישראל** (9.7.2015)]. כפי שנקבע בבש"פ 77/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.1.2017), אליו הפנו שני הצדדים - "לסטטוס המשפטי של מי שנתון בתנאי פיקוח אלקטרוני כעצור - יש השלכות בהיבטים שונים... לרבות בהיבט הנוגע לעניינו של "חלונות פיקוח".

19. בבש"פ 77/17 בעניין **פלוני** הנ"ל עמד בית המשפט גם על המשמעות שיש לצקת לתיבה "לתכלית חשובה אחרת" שבסעיף 22ד' הנ"ל:

"הוראה זו של המחוקק מצביעה על כך כי חלונות פיקוח של מי שנתון במעצר בפיקוח אלקטרוני - מוגבלות ככלל לצרכים אישיים חיוניים (טיפול רפואי, טיפול נפשי או טיפול אחר הדרוש למפוקח), או לצרכים טיפוליים שיקומיים (פגישה עם קצין מבחן או לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר). ברוח זו יש ליתן תוכן גם להוראת העוללות בדבר התרת חלון פיקוח "לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שיירשמו". מעבר לסייג הקבוע בחוק בדבר חשיבות התכלית, נדרש לדעתי גם שהתכלית תעלה בקנה אחד עם המגמה העולה מהתכליות שפורטו במפורש בחוק ועם תכליות המעצר בכלל".

20. לאור האמור, דעתי היא כי חלונות התאווירות קבועים, במסגרת ישוטט המשיב כאוות נפשו ברחבי העיר - אינם עולים בקנה אחד עם "תכלית חשובה" המצדיקה היענות לבקשה. יש לזכור כי המשיב הינו בסטטוס של עצור. המסוכנות הנשקפת ממנו - אינה זניחה. משכך, ועל פי הוראת סעיף 22ד' הנ"ל - יציאה ממקום מעצר הבית תיעשה בצמצום, למטרות חיוניות. יציאה ממקום הפיקוח לפרק זמן קבוע וממושך, חוטאת למטרת הפיקוח וסותרת עת עצם היותו של המפוקח בסטטוס של עצור עד תום ההליכים.

21. משכך, אני דוחה את הבקשה להתיר חלונות פיקוח קבוע לצורכי התאווירות.

ביקורים לרגל החג

22. מקובלת עלי התפישת העקרונית, לפיה יש מקום לתת משקל לאמונתו הדתית של אדם וליכולתו לקיים פולחן דתי. קביעה זו נכונה גם למי שנתון בפיקוח אלקטרוני. משכך, על פניו, איני רואה מניעה לקבוע, כי יציאה ממעצר בפיקוח אלקטרוני לצורך פולחן דתי יכול שתיחשב כיציאה "לתכלית חשובה אחרת", כמשמעותה בסעיף 22ד(ג)(2) לחוק המעצרים. אין משמעות הדבר היא כי כל בקשה תיענה, וכי האישור יהיה גורף וללא הפעלת שיקול דעת. כפי שנקבע בבש"פ 10697/05 **אזברגה נ' מדינת ישראל** (6.12.2005):

"ההתייחסות למשאלות תפילה בציבור בגדרי מעצר בית, הן ליהודים והן למוסלמים והן לבני עדות אחרות לפי המקובל בדתותיהן, צריכה להיות של מגמה לבדיקה חיובית ככל שהנסיבות מאפשרות, אך תוך שיקול כל מקרה לגופו. ויתכנו כמובן גם מקרים שבהם הדבר לא יאושר"

23. דעתי היא כי כל מקרה יבחן על רקע מידת הפגיעה העלולה להיגרם בזכות הפולחן הדעתי של העצור מחד, והשיקולים העומדים בבסיס המעצר בפיקוח אלקטרוני, מאידך. שיקולים אחרונים אלו כוללים בין היתר את המסוכנות הנשקפת מן העצור, הפגיעה בתכלית המעצר בשל פתיחת חלונות פיקוח, עמדת שירות המבחן, האפשרות לפקח על העצור בזמן חלון הפיקוח, ועוד.

24. בענייננו, מדובר במי שהאשם בעבירות רכוש; המסוכנות הנשקפת ממנו מצדיקה את מעצרו בפיקוח אלקטרוני. האפשרות לפתוח חלון פיקוח בן כארבעה ימים, ללא כל אפשרות פיקוח על המשיב - אינה מתיישבת עם המסוכנות, ואף לא ממהותו של המעצר בפיקוח אלקטרוני. אף לא הובהרה לי מידת הפגיעה בזכות הפולחן הדתי של המשיב אשר תיגרם אם לא יבקר את קרובי משפחתו בנצרת (אין המדובר, להבנתי, בהשתתפות בתפילה, אלא בביקור בביתם של קרובי משפחה).

25. משכך, ולאור העובדה כי לא הוצגה לעיוני בקשה מצומצמת ומידתית - איני רואה מנוס אלא מלדחות את הבקשה גם בעניין זה, ולא להתיר למשיב חלונות פיקוח לביקור קרובי משפחה בחג עיד אל פיטר.

סוף דבר:

26. אני מאפשר למשיב לצאת ממקום מעצר הבית לצורך מפגשים טיפוליים ביחידה לטיפול בנפגעי התמכרויות בחיפה (רחוב דבורה 2, חיפה), בכל יום ראשון בשבוע, בין השעות 14:30-17:45. היציאה תהיה בליווי מפקח אשר אושר בהחלטות קודמות.

27. אני מאפשר למשיב לצאת ממקום מעצר הבית, בליווי מפקח, בימי ג' בשבוע, בין השעות 09:00-11:30, לצורך מפגשים טיפוליים במשרדי שירות המבחן, בקבוצה לעצורי בית.

28. איני מוצא מקום בשלב זה לאפשר למשיב "חלונות התאוררות" קבועים. אף הבקשה לציאה לביקורי קרובים בחג עיד אל פיטר נדחתה, בשל העובדה כי מדובר בבקשה רחבה מדי ונטולת פרטים.

נקבע לדיון מעקבי ליום ב', 11.9.17, שעה 11:30.

הסנגור ידאג להתייצבות המשיב.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לשירות המבחן, אשר יגיש תסקיר משלים עד יום 10.9.17.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ט סיוון תשע"ז, 23 יוני 2017, בהעדר הצדדים.

